

Regionstaben

2019-04-12

Ert dnr S2018/05708/SF
Vårt ärendenr 2019/00100

Till Socialdepartementet

Svar på remiss SOU 2018:80 Samspel för hälsa

Regionstyrelsen har vid sitt sammanträde den 27 mars 2019 § 91 behandlat svar på remiss SOU 2018:80 Samspel för hälsa. Protokollsutdrag bifogas.

Regionstyrelsen beslutar

1. Att godkänna nedanstående förslag som Region Blekinges svar på remiss Samspel för hälsa – Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring (SOU 2018:80) samt översända svaret till Socialdepartementet

Region Blekinge

På Regionstyrelsens vägnar:

--	--

Alexander Wendt
Regionstyrelsens ordförandePeter Lilja
Regiondirektör

Utvecklingsavdelning
Carina Ström

2019-02-21

Ärendenummer 2019/00100
Dokumentnummer 2019/00100-3

Till Regionstyrelsen

Svar på Remiss: SOU 2018:80 Samspel för hälsa

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslås besluta

Att godkänna nedanstående förslag som Region Blekinges svar på remiss Samspel för hälsa – Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring (SOU 2018:80) samt översända svaret till Socialdepartementet

Sammanfattning

Region Blekinge har fått möjlighet att yttra sig över Socialdepartementets betänkande av utredningen om finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring (SOU 2018:80). Se länk

<https://www.regeringen.se/4ad5fb/contentassets/a6f1571c4952491599b9278a6cad4b96/samspel-for-halsa-sou-2018-80.pdf>

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 17 april 2019.

Den finansiella samordningen kommer att regleras i lag och förordning och träder i kraft den 1 januari 2020. Förslaget innebär ett årligt statsbidrag i syfte att stärka sjukskrivningsprocessen och förbättra stödet till sjukskrivna för att nå en stabil och låg sjukfrånvaro.

Region Blekinge instämmer i huvudsak till förslaget om en ny finansiell samordning genom statsbidrag för landstingens arbete med sjukskrivningsfrågor. Utredningen framstår som robust och bygger på tillitsbaserad styrning.

6.2 Statsbidrag kopplat till landstingsspecifika referensfält - Vi är dock tveksamma till utredningens förslag att helt och hållet koppla statsbidraget till referensfältets beräkning på statens utgifter för sjukpenning. Det finns en risk att i händelse av dåliga resultat få noll kronor i statsbidrag. Region Blekinge föreslår att initialt införa en tvådelad modell med en fast och en rörlig bidragsdel vilket skulle ge en hållbar och stabil grund för landstingen att kunna fullfölja de arbeten som påbörjas. Den fasta bidragsdelen kan fasas ut för att efter exempelvis en femårsperiod helt övergå till rörlig del.

Vi ser att statsbidraget öppnar möjligheter för regionen att arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett tidigt skede och med ett hållbart perspektiv. Vi tycker också att det är utmärkt att statsbidraget uteslutande baseras på landstingens egna resultat utan påverkan från andra landsting.

Bakgrund

Sjukfrånvaron i Sverige har över en längre tid karaktäriserats av en stor variation, vilket inte kan ses i andra länder i Europa. Ett flertal initiativ och ändringar i lagstiftningen har tagits för att påverka sjukfrånvaron. I dag ligger Sverige nära den europeiska medelnivån. Det finns dock en osäkerhet om att sjukfrånvaron åter kan öka. Ett av initiativen för att påverka sjukfrånvaron har varit överenskommelsen *"En kvalitets säker sjukskrivning och rehabiliteringsprocess"*.

Överenskommelsen som tecknades mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och staten har funnits mellan åren 2006-2019. Båda parter är överens om att avsluta överenskommelsen. Regeringen tillsatte utredningen Samspel för hälsa - Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvården och sjukförsäkringen under 2017. Uppdraget handlade om att utforska former för finansiellt samspel mellan sjukförsäkringen och hälso- och sjukvården som stöder en sådan process. Syftet med utredningen var att söka efter former som kan ge landstingen kontinuerliga incitament för en hållbar utveckling i positiv riktning för individ och samhälle. Utredningens förslag kan tänkas vara regeringens ersättning av överenskommelsen *"En kvalitets säker sjukskrivning och rehabiliteringsprocess – en överenskommelse mellan Sveriges Kommuner och Landsting och regeringen 2019"*.

Fördjupad ärendebeskrivning

Finansiering

Förslaget innebär att en ny form av finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring ska införas och utformas som ett årligt statsbidrag till landsting med syfte att stimulera landstingens arbete med frågor relaterade till sjukskrivning. Statsbidragets storlek ska relateras till nivån på utbetald sjukpenning för de första 89 dagarna i en sjukperiod. Det ger en tydlig koppling mellan statsbidraget och den sjukfrånvaro som hälso- och sjukvården har störst möjligheter att påverka.

Statsbidraget ska beräknas i relation till fastställda referensfält som är specifika för varje landsting. Fälten motsvarar känd historisk utveckling under en tid då sjukförsäkringens regler legat relativt fast. Gränserna i ett landstings referensfält ska utgöras av en högsta och en lägsta beloppsnivå. Om statens utgift för sjukpenning för de sjukfall som omfattas av den finansiella samordningen motsvarar eller överskrider den högsta nivån får landstinget inget statsbidrag. Den lägsta beloppsnivån utgör en gräns för hur högt statsbidraget kan bli. För Region Blekinges del beräknas den högsta möjliga summan statsbidrag som kan utbetalas år 2021 till 30 miljoner kronor och den lägsta möjliga summan 0 kronor. Landstingen föreslås initialt, år 2020, få statsbidrag i motsvarande storlek som "miljarden överenskommelserna" mellan staten och SKL omfattat det vill säga ca 15 miljoner kronor. När samordningen implementerats förväntas statsbidragets storlek öka. Bidragen kommer att vara mer förutsägbara och möjliga att planera in i landstingens budgetar.

Nyttoeffekter

Vi ser att statsbidraget öppnar möjligheter för regionen att arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett tidigt skede och med ett hållbart perspektiv kunna utveckla och förbättra arbetet inom det försäkringsmedicinska området.

Beredning

Synpunkter har inhämtats från regionens ledning via ekonomidirektör, hälso- och sjukvårdsstrateg samt från hälso- och sjukvården via områdeschef Nära vård.

Bedömning

Region Blekinge instämmer i huvudsak till förslaget om en ny finansiell samordning genom statsbidrag för landstingens arbete med sjukskrivningsfrågor. Vi anser dock att det är riskabelt att helt och hållet koppla statsbidraget till utredningens beräkningsmodell som i värsta fall kan innebära att regionen blir utan pengar om sjukfrånvaron ökar. Vi förordar därför en tvådelad modell som kan innebära en fast och en rörlig del.

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja
Regiondirektör

Lars Almroth
Hälso- och sjukvårdsdirektör